

Lucemburk 24. června 2024
(OR. en)

11343/24

DEVGEN 93
FIN 584
NDICI 16
BUDGET 43
ACP 74
RELEX 861

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	24. června 2024
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	11106/24
Předmět:	Hodnocení nástroje financování vnější činnosti NDICI – Globální Evropa v polovině období – závěry Rady (24. června 2024)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady nazvané „Hodnocení nástroje financování vnější činnosti NDICI – Globální Evropa v polovině období“ ve znění schváleném Radou na jejím 4038. zasedání dne 24. června 2024.

Závěry Rady o hodnocení nástroje financování vnější činnosti NDICI – Globální Evropa v polovině období

1. Rada vítá zprávu Komise o hodnocení v polovině období (dále jen „zpráva“) týkající se nástrojů financování vnější činnosti v rámci víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027, která vychází mimo jiné z externího hodnocení a je v souladu s článkem 42 nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa (dále jen „nařízení“). Rada si je vědoma toho, že po dvou letech provádění je příliš brzy na důkladné posouzení dopadu na rozvoj v partnerských zemích, a zdůrazňuje proto, že je důležité provádění nástroje NDICI – Globální Evropa i nadále sledovat. Bere na vědomí zprávu Evropského parlamentu o provádění Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa¹ a vyzývá Komisi, aby doporučení uvedená ve zprávě zohlednila, zejména pokud jde o koordinační mandát delegací EU a potřebu většího zviditelnění.
2. Rada se domnívá, že nástroj NDICI – Globální Evropa je celkově vhodný pro daný účel a plní své cíle. Znovu potvrzuje význam těchto cílů formulovaných v článku 3 tohoto nařízení. Patří mezi ně podpora a prosazování hodnot, zásad a základních zájmů Unie na celém světě, čímž Unie přispívá k vymýcení chudoby, podpoře demokracie, právního státu, lidských práv, udržitelného rozvoje, boje proti změně klimatu a řešení nelegální migrace a nuceného vysídlování včetně jejich základních příčin; podpora multilateralismu a plnění mezinárodních závazků, zejména Agendy 2030 a jejích cílů udržitelného rozvoje a Pařížské dohody, a podpora silnějších partnerství založených na společných zájmech a odpovědnosti.

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0374_CS.html

3. Rada konstatuje, že současný náročný geopolitický kontext vyžaduje, aby Evropská unie plnila své rozvojové a geopolitické cíle, prosazovala základní hodnoty a zájmy EU na celém světě a reagovala na potřeby partnerských zemí. V tomto ohledu nástroj NDICI – Globální Evropa prostřednictvím svého politického cíle a posílených partnerství posiluje geopolitickou úlohu Unie. Rada připomíná, že lidská práva, rovnost žen a mužů spolu s demokratickými hodnotami a vysokými standardy, řádná správa věcí veřejných a transparentnost a boj proti korupci jsou nedílnou součástí posilování účinnosti, transparentnosti a konkrétních výsledků rozvojového úsilí v partnerských zemích. Nástroj NDICI – Globální Evropa a strategie Global Gateway jsou klíčovými nástroji pro dosažení těchto cílů prostřednictvím přístupu „tým Evropa“.
4. Vnější nástroje EU jsou klíčem ke zvýšení soudržnosti mezi rozvojovou, zahraniční, klimatickou a environmentální, obchodní, migrační a bezpečnostní politikou EU, a k prokázání globální vůdčí úlohy, odpovědnosti a solidarity EU. V tomto ohledu Rada potvrzuje potřebu větší soudržnosti politik ve prospěch rozvoje spolu se zásadami účinnosti rozvoje s cílem dosáhnout účinnější rozvojové spolupráce a konkrétních cílů nástroje NDICI – Globální Evropa i Agendy 2030. Rada bere na vědomí usnesení Evropského parlamentu o soudržnosti politik ve prospěch rozvoje (PCD)² a doporučení vypracovat akční plán pro soudržnost politik s cílem formulovat jasné cíle PCD.
5. Rada dále vítá užší spolupráci mezi útvary Komise, Evropskou službou pro vnější činnost (ESVČ) a členskými státy EU, kterou podporuje nástroj NDICI – Globální Evropa, a připomíná své prohlášení o správě týkající se nástroje NDICI – Globální Evropa. Znovu potvrzuje svou zásadní úlohu při poskytování strategických pokynů ohledně politických cílů a priorit po celou dobu provádění nástroje a je i nadále odhodlána tuto úlohu zachovat a soustavně pracovat na zlepšování svých pokynů. Za tímto účelem vyzývá Komisi, aby pravidelně a včas sdílela podrobné informace. Tyto strategické pokyny zahrnují obecná strategická rozhodnutí pro plánování, využívání pilíře rychlé reakce a mobilizaci rezervy pro nově se objevující výzvy a priority a sledování optimálního využívání zdrojů ve vztahu ke všem cílům a způsobu, jakým jsou finanční prostředky Unie využívány ke splnění cílů stanovených v tomto nástroji.

² [2021/2164\(INI\) – 14. března 2023 – Soudržnost politik ve prospěch rozvoje \(europa.eu\)](#)

6. Rada znovu potvrzuje, že celkový rámec pro provádění nástroje NDICI – Globální Evropa tvoří Nový Evropský konsensus o rozvoji a podpora Agendy 2030, Pařížské dohody a akčního programu z Addis Abeby. Rada naléhavě vyzývá k trvalému zaměření na cíle udržitelného rozvoje, včetně jejich vzájemných vazeb, a zejména na ty cíle udržitelného rozvoje, u nichž pokrok zaostává, s cílem dohnat zpoždění, a se zvláštním důrazem na nejzranitelnější skupiny, nejméně rozvinuté země a malé ostrovní rozvojové státy, v nichž jsou potřeby největší. Připomíná, že nástroj by měl přispět ke společnému cíli Unie, kterým je poskytnout 0,7 % hrubého národního důchodu (HND) na oficiální rozvojovou pomoc v časovém rámci Agendy 2030.
7. Rada uznává, že nástroj NDICI – Globální Evropa, přestože je mnohem větší z hlediska tematické i regionální působnosti, významně přispívá k provádění strategie Global Gateway, která musí rovněž hrát důležitou úlohu při dosahování cílů udržitelného rozvoje a Pařížské dohody, zejména také podporou sociálního začleňování a udržitelného lidského rozvoje. Vybízí k dalším úvahám o tom, jak lépe využívat dopad nástroje NDICI – Globální Evropa na rozvoj při provádění strategie Global Gateway. Rada konstatuje, že zajištění účasti soukromého sektoru, zejména malých a středních podniků, zůstává výzvou, a vyzývá Komisi, aby vyvinula další úsilí o řešení tohoto klíčového prvku při provádění této strategie.
8. Pokud jde o přetrvávající výzvy v souvislosti s účinným prováděním nástroje NDICI – Globální Evropa, jak jsou uvedeny ve zprávě a externím hodnocení, Rada zdůrazňuje tyto aspekty:
- a. Rada souhlasí s hodnocením Komise, že **sloučením několika nástrojů financování vnější činnosti** z víceletého finančního rámce na období 2014–2020 se nástroj NDICI – Globální Evropa vypořádává s roztržitým uspořádáním předchozí finanční architektury. Vítá přidanou hodnotu, kterou tento nástroj přináší tím, že poskytuje soudržnější a integrovanější rámec s programovatelnými a neprogramovatelnými pilíři a stanoví jednotný právní základ pro velkou část vnějších zásahů EU. Vyzývá Komisi, aby dále posilovala soudržnost mezi vnitřními a vnějšími politikami a prioritami a aby zohlednila dopad politik EU na partnerské země.

- b. Rada konstatuje, že zjednodušení několika nástrojů financování vnější činnosti do nástroje NDICI – Globální Evropa je krokem vpřed, pokud jde o **jasnost, účinnost a transparentnost podpory EU poskytované partnerským zemím a spolupráci s nimi**. Bez ohledu na tato zlepšení Rada vyzývá Komisi, aby se zabývala přetrvávajícími problémy. Dále Komisi vyzývá, aby se zabývala rostoucí složitostí účasti místních subjektů a občanské společnosti na programech nástroje NDICI – Globální Evropa a jejich přístupu k jejich financování.
- c. Rada konstatuje, že ačkoli se **řízení vnější činnosti EU** v rámci nástroje NDICI – Globální Evropa zlepšilo, měly by být zváženy další úpravy v souladu se získanými poznatky. Je i nadále odhodlána pokračovat v poskytování strategických pokynů a za tímto účelem zdůrazňuje význam včasného sdílení zjednodušených informací ze strany Komise a ESVČ, jakož i dostupnosti dat podle jednotlivých zemí, regionů a tematických oblastí, aby bylo možné lépe poskytovat informace pro politické rozhodování. Vyzývá rovněž Komisi, aby k diskusi s členskými státy lépe využívala výbor pro nástroj NDICI – Globální Evropa a radu EFSD+. Rada vyzývá Komisi a ESVČ, aby posílily a přizpůsobily kapacity a odborné znalosti, a to jak v delegacích EU, tak v ústředí, a aby lépe sladily pracovní metody mezi různými generálními ředitelstvími a předložily návrhy na zlepšení a zefektivnění procesu programování, čímž se zvýší účinnost nástroje NDICI – Globální Evropa. Rada vítá záměr Komise začít podávat zprávy o operativních výsledcích nástroje NDICI – Globální Evropa od roku 2024. Rovněž konstatuje, že ke zlepšení monitorování a hodnocení je třeba se více zaměřit na kvalitativní analýzu výsledků.

- d. Rada vítá skutečnost, že nástroj NDICI – Globální Evropa přispívá k tomu, aby EU měla možnost **spolupracovat s partnerskými zeměmi** prostřednictvím strategického, inkluzivního, účinného a individuálně přizpůsobeného přístupu založeného na respektu, rovném partnerství, společných zájmech a vzájemné odpovědnosti. Rada oceňuje posílenou podporu společných priorit EU a partnerských zemí, jakož i přístup k vnější spolupráci EU v němž je politika na prvním místě. Zejména vítá pokrok dosažený při prosazování silnějších a vzájemně prospěšných partnerství se třetími zeměmi, včetně zemí evropské politiky sousedství, na základě odpovědnosti s cílem podpořit stabilizaci, řádnou správu věcí veřejných a budování odolnosti. Na základě těchto zásad Rada zdůrazňuje význam politického dialogu s partnerskými zeměmi v souladu s příslušnými vnitrostátními rozvojovými strategiemi, včetně místní občanské společnosti a místních a regionálních orgánů, přičemž uznává potřebu posílené odpovědnosti a souladu na základě společných zájmů a sdílených hodnot. Pokud jde o přístup založený na pobídkách, Rada vyzývá Komisi, aby předložila návrhy na řešení nedostatků zjištěných ve zprávě.
- e. V této souvislosti by měly být dále prozkoumány příležitosti k většímu důrazu na **strategickou komunikaci**, včetně sdělení, dialogů a pořádání politických návštěv na vysoké úrovni a misí týmu Evropa, a to na základě získaných poznatků uvedených ve zprávě. To by mělo rovněž napomoci tomu, aby partneři chápali příležitosti, které nástroj nabízí. Rada vyzývá členy týmu Evropa, aby zvýšili úsilí o posílení místní odpovědnosti, zejména ze strany komunit, místních a regionálních orgánů a organizací občanské společnosti.
- f. Pokud jde o **přístup „tým Evropa“**, Rada vítá zvýšené kolektivní zapojení evropských aktérů do vnější spolupráce EU, sdílení a využívání znalostí a odborných znalostí členů týmu Evropa na základě inkluzivnosti a připomíná závěry Rady ze dne 21. listopadu 2023 o přístupu „tým Evropa“. Vyzývá členy týmu Evropa, aby dále posilovali spolupráci a synergie mezi EU a dvoustrannou spoluprací, přičemž zdůrazňuje potřebu posílených, pravidelných, inkluzivních a věcných konzultací, zejména na úrovni jednotlivých zemí, a aby zároveň zajistili účast těch členských států, které nejsou přítomny na místě. Rada oceňuje, že se iniciativy „týmu Evropa“ stávají klíčovými složkami přístupu „tým Evropa“ a provádění nástroje NDICI – Globální Evropa.

- g. Rada se domnívá, že **zásada zeměpisné polohy**, konkrétně posílení zeměpisného pilíře jako hlavního přístupu k provádění, přispěla k lepšímu zaměření angažovanosti EU na priority partnerských zemí, a to prostřednictvím intenzivnějšího dialogu a konzultací a lepšího využívání doplňkových prostředků, jako je tematický pilíř, který má zásadní význam pro řešení konkrétních horizontálních výzev. V této souvislosti Rada zdůrazňuje, že je třeba zachovat regionálně a tematicky vyvážený přístup, a naléhavě vyzývá Komisi, aby dále zlepšovala synergii mezi celostátními, regionálními a tematickými programy, jakož i podporu globálních veřejných statků, a to v úzké konzultaci s aktéry „týmu Evropa“ a partnerskými zeměmi a případně s regionálními organizacemi. Rada uznává, že tematické programy poskytují zásadní doplňkové financování zeměpisných programů pro řešení globálních výzev.
- h. Rada zdůrazňuje význam silného a koordinovaného zapojení „týmu Evropa“ v **nestabilních situacích** a vítá rozmanitost nástrojů, které k tomu nabízí nástroj NDICI – Globální Evropa, mimo jiné prostřednictvím pilíře rychlé reakce. V tomto ohledu připomíná, že podpora „míru, stability a předcházení konfliktům“ a bezpečnosti je průřezovou prioritou nástroje NDICI – Globální Evropa, a to i v rámci zeměpisných pilířů. Vybízí proto Komisi, aby zlepšila vazby mezi flexibilnější reakcí na krize a dlouhodobějším rozvojem, jakož i větší soudržnost s nástroji SBOP v souladu s integrovaným přístupem EU k vnějším konfliktům a krizím. V této souvislosti má zásadní význam podpora rámců bezpečnosti a právního státu pro dosažení udržitelného míru a rozvoje. To zahrnuje podporu právních a soudních reforem, posílení lidské bezpečnosti a prosazování inkluzivních mírových procesů a inkluzivních institucí. Rada znovu opakuje, že je třeba více zapojit členské státy, a vyzývá Komisi a ESVČ, aby i nadále podporovaly zranitelné skupiny obyvatel v nestabilních situacích s cílem budovat odolnost prostřednictvím účinnějšího, flexibilnějšího, inkluzivnějšího, partnerského, komplexního a udržitelného přístupu citlivého ke konfliktům. To by mělo zahrnovat zvýšení soudržnosti a flexibility příslušných nástrojů, a to co nejlepším využitím místně informovaných posouzení konfliktů jako základu pro společnou analýzu, a posílením kauzálních vazeb mezi humanitární oblastí, rozvojem a mírem, podporou místně vedeného rozvoje a zkoumáním regionálních přístupů. V zájmu zajištění soudržnějšího zapojení Rada zdůrazňuje potřebu systematictější koordinace mezi orgány EU a členskými státy. Rada je i nadále odhodlána zasazovat se o jednotnější reakci v nestabilních situacích.

- i. Rada zdůrazňuje, že je důležité zachovat **zvýšenou flexibilitu** zavedenou nástrojem NDICI – Globální Evropa, která prokázala svůj význam, zejména při reakci na řadu bezprecedentních a probíhajících krizí. Rada však s velkým znepokojením bere na vědomí dosavadní vysokou míru mobilizace rezervy pro nově se objevující výzvy a priority. Domnívá se, že je třeba zlepšit postupy, kritéria a pokyny pro využívání této flexibility a pro jasnější a včasné řízení ze strany Rady. Vyzývá proto Komisi, aby společně zvážila lepší využívání rezervy a dalších flexibilních prvků tohoto nástroje. Zdůrazňuje, že kdykoli je to možné, měly by být využívány programovatelné možnosti financování.
- j. Rada připomíná význam všech **cílů a finančních krytí** a zdůrazňuje jejich důležitost pro zajištění toho, aby provádění nástroje NDICI – Globální Evropa přispívalo k cílům politiky EU, a je i nadále odhodlána zajistit cíle v příštím nástroji financování vnější činnosti. V tomto ohledu Rada konkrétně znovu potvrzuje, že je důležité, aby alespoň 93 % finančních prostředků z nástroje NDICI – Globální Evropa bylo vykazováno jako oficiální rozvojová pomoc, z níž alespoň 20 % by mělo přispívat k sociálnímu začleňování a lidskému rozvoji. Bere na vědomí posouzení Komise, podle něhož je nástroj NDICI – Globální Evropa obecně na dobré cestě ke splnění výdajových cílů, vyzývá však k většímu úsilí o dosažení všech cílů do roku 2027 a vyzývá Komisi, aby představila konkrétní kroky. Rada zdůrazňuje zejména význam dosažení cílů v oblasti klimatu a rovnosti žen a mužů, neboť jejich plnění v současné době není na dobré cestě. Vybízí k dalším investicím do odborných znalostí a budování kapacit v delegacích a ústředí EU s cílem důsledněji uplatňovat ukazatele a monitorovat cíle a strategičtějším způsobem využívat data.

k. Rada vítá potenciál **Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus (EFSD+)**, zejména pokud jde o pákový efekt pro veřejné a soukromé investice a zlepšení přístupu k financování v partnerských zemích. Nástroj NDICI – Globální Evropa dále posílil příspěvek finančních institucí k vnější činnosti EU. Rada zdůrazňuje potřebu souladu s cíli udržitelného rozvoje a vítá skutečnost, že EFSD+ přispívá k naplnění Agendy 2030 tím, že podporuje udržitelný a inkluzivní hospodářský a sociální rozvoj v partnerských zemích. Zdůrazňuje důležitou úlohu kombinování unijních zdrojů financování při maximalizaci výsledků v oblasti rozvoje. Pokud jde o zvláštní pozornost, kterou EFSD+ věnuje nejméně rozvinutým zemím a nestabilním oblastem, Rada konstatuje, že problémy přetrvávají a že v tomto ohledu je třeba se dále zamyslet. V tomto ohledu je důležitá zpráva skupiny odborníků na vysoké úrovni pro posílení udržitelného financování v zemích s nízkými a středními příjmy. Rada zdůrazňuje úlohu strategické rady EFSD+ při poskytování strategického vedení. Vyzývá Komisi, aby zvážila další zvýšení dopadu EFSD+ a urychlila uzavírání smluv, usnadnila provádění a monitorování rozpočtových záruk a posílila zapojení místních zúčastněných stran. Rada vítá užší vazby s finančními institucemi a zdůrazňuje, že rozmanitost, zkušenosti a mandáty finančních institucí v rámci evropské struktury pro financování rozvoje (EFAD) by mohly přinést přidanou hodnotu evropské politice rozvojové spolupráce, a vybízí k rozšíření spolupráce mezi evropskými rozvojovými bankami a finančními institucemi. Se zájmem očekává projednání stanoviska Účetního dvora k záruce pro vnější činnost v souladu s čl. 42 odst. 5 nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa.

9. Rada zdůrazňuje, že je třeba urychleně provést doporučení obsažená ve zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 14/2023 o programování nástroje NDICI – Globální Evropa, a připomíná své závěry k této zprávě ze dne 21. listopadu 2023.

10. Pokud jde o přezkum nástroje NDICI – Globální Evropa v polovině období, Rada se zájmem očekává dialog s Komisí a vyzývá k transparentnímu procesu, který zohlední závěry hodnocení v polovině období, v souladu s článkem 16 příslušného nařízení. Připomíná závěry Evropské rady ze dne 1. února 2024 o revizi VFR v polovině období.

11. Rada zdůrazňuje, že je důležité se poučit jak ze zprávy Komise, tak z nezávislé zprávy o hodnocení v polovině období, jakož i ze zkušeností členských států, které by měly být východiskem pro jednání o nástupci tohoto nástroje v příštím VFR.
12. Rada se zájmem očekává provádění svých strategických pokynů a vybízí k využívání nástroje NDICI – Globální Evropa s cílem dále maximalizovat vliv „týmu Evropa“ na rozvoj a mír a zároveň přispět ke geopolitické úloze EU.
-